

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 28. september 2020
Kontor: Sikkerhedskontor I
Sagsbeh: Tenna Overby
Sagsnr.: 2020-0030-4665
Dok.: 1614689

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1734 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. september 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Nick Hækkerup

/

Jesper Hagen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1734 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Anerkender de danske myndigheder, at en dansk statsborger, der har været tiltalt for aktiviteter som fremmedkriger ved en domstol under de kurdiske selvstyremyndigheder i Nordsyrien, og som dér er blevet enten dømt eller frifundet, efter sin tilbagekomst til Danmark ikke vil kunne retsforfølges for de forbrydelser, der var omfattet af tiltalen ved den kurdiske domstol?”

Svar:

1. Der gælder inden for strafferetten et internationalt anerkendt princip om, at det samme forhold ikke må retsforfølges to gange (ne bis in idem). Princippet er i dansk ret fastsat i straffelovens §§ 10 a og 10 b.

Efter straffelovens § 10 a, stk. 1, kan en person, over for hvem der uden for den danske stat er afsagt en straffedom, ikke retsforfølges her i landet for den samme handling, når dette er udelukket ifølge Danmarks internationale forpligtelser om anerkendelse af straffedommes retskraft.

Som eksempel kan nævnes konventionen om straffedommes internationale retsvirkninger af 28. maj 1970, der omfatter enhver endelig afgørelse truffet af en kriminalret i en kontraherende stat efter en forfølgning i strafferetsplejens former, og konventionen om overførsel af retsforfølgning i straffesager af 15. maj 1972, der omfatter enhver straf eller anden foranstaltning, der pålægges for en lovovertrædelse. Endvidere kan nævnes tilfælde, hvor forpligtelsen følger af en folkeretlig sædvane.

I de tilfælde, hvor Danmarks internationale forpligtelser ikke hindrer dobbelt retsforfølgning, følger det af straffelovens § 10 a, stk. 2, at en person ikke kan retsforfølges her i landet for den samme handling, hvis 1) vedkommende ved en udenlandsk straffedom er endeligt frifundet, 2) den idømte sanktion er fuldbyrdet, er under fuldbyrdelse eller er bortfaldet efter domslandets lovgivning, eller 3) personen er fundet skyldig, uden at der er fastsat nogen sanktion.

Forbuddet i straffelovens § 10 a, stk. 2, er dog ikke undtagelsesfrit og gælder efter § 10 a, stk. 3, nr. 1, ikke, når den udenlandske straffedom vedrører handlinger, der a) anses for foretaget i den danske stat i medfør af straffelovens §§ 9 eller 9 a om grænseoverskridende virkninger, eller b) er omfattet af straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2, eller § 8, nr. 1 eller 2, om bl.a. kvindelig

omskæring, seksuelt misbrug af børn, menneskehandel og interne konflikter. Forbuddet gælder endvidere ikke, når retsforfølgning i Danmark finder sted i medfør af retsplejelovens § 985 a om Den Særlige Klagerets kompetence til at tillade genoptagelse for dansk domstol af en ellers retskraftig udenlandsk afgørelse, hvorved tiltalte er frifundet, jf. straffelovens § 10 a, stk. 3, nr. 2. Endelig gælder forbuddet ikke, jf. straffelovens § 10 a, stk. 3, nr. 3, når anerkendelse af den udenlandske straffedom ville være åbenbart uforenelig med danske retsprincipper, f.eks. hvis en udenlandsk straffesag er gennemført på skrømt for at afskære andre landes retsforfølgning.

I det omfang straffelovens § 10 a ikke hindrer dobbelt retsforfølgning, følger det af straffelovens § 10 b, at den sanktion, der pålægges her i landet, skal nedsættes, i det omfang den udenlandske sanktion er fuldbyrdet.

Anklagemyndigheden vil således i hvert enkelt tilfælde skulle overveje, om der reelt er tale om samme handling og om forbuddet mod dobbelt retsforfølgning finder anvendelse, eller om der kan rejses tiltale for andre forhold.

2. Det er regeringens holdning, at fremmedkrigere er uønskede i Danmark. De bør retsforfølges dér, hvor deres modbydelige handlinger er begået. Derfor samarbejder Danmark med ligesindede europæiske lande, der arbejder på at undersøge og tilvejebringe konkrete muligheder for retsforfølgelse af fremmedkrigere lokalt i regionen.

Fremmedkrigere, der måtte komme til Danmark, skal straffes hårdt. Hvis de allerede er dømt i udlandet, må myndighederne se på, om de kan straffes yderligere her i landet.

Den kurdisk dominerede lokaladministrations retsforfølgelse af fremmedkrigere, der senere måtte komme til Danmark, rejser en række politiske og juridiske spørgsmål, herunder vedrørende spørgsmålet om forbud mod dobbelt straf, som ville skulle afklares nærmere.